

ЧИ ПЕРЕСТАНЕ
КОЗАЦЬКА СЛОБОДА
БУТИ ЧЕРВОНОЮ?

3

У ЧАСИ ВОЄН
ЗБРОЯ "ОЖИВАЄ" І
ОТРИМУЄ ІМЕНА

5

ДЕ СОНЦЕ СХОДИТЬ?
У ЧИГИРИНІ!

7



Козацькому роду нема переводу!

Козацький край

№5 (69)

24 вересня 2015 р.



**НОВІТНІ
ХОЛОДНОЯРЦІ
НА ЗАЛІЗНИХ
"КОНЯХ"**



*"Підтримуючи славу
предків, у секторі
"М" зони АТО у
складі полку "Азов"
воює бронетанковий
батальйон "Холодний Яр"*



Олег ОСТРОВСЬКИЙ

Заснована козаками Слобода — Червона від сорому...



Наприкінці серпня нинішнього року сільська рада Червоної Слободи з третьої спроби, та й то "зі скрипом" проголосувала за перейменування на честь Героя АТО Іллі Іделя вулиці Радянської, де він проживав. Добровольцем Ілля торік пройшов всі героїчні літні бої на Луганщині в "Айдарі" (мав позивний "РПГ"). Уродженець Червоної Слободи 26 серпня 2014 року був поранений під селищем Металіст Луганської області і 30 серпня помер у госпіталі в Києві. Ілля Ідель увійшов до переліку 20-ти черкащан, посмертно удостоєних відзнаки "За заслуги перед Черкащиною", окрім того був нагороджений відзнакою "Холодний Яр".

Однак 14 вересня до сільради надійшло "колективне звернення" жителів вулиці Радянська, які протестують проти перейменування. Більше того, до колективного звернення додано звернення від імені матері Іллі Іделя — Тетяни Василівни — яка також "просить" сільського голову "скасувати рішення сесії", оскільки воно було ухвалене "без мого відома та відома його дружини, без нашої згоди...з чим ми не погоджуємося". Під зверненням — 84 підписи. Щоправда, неозброєним оком видно, що звернення від імені матері Іделя написане тією ж рукою, що й колективне звернення до сільради.

Від мешканців Червоної Слободи нам стало відомо, що Тетяна Василівна хоч сама і не писала, та справді підписала цей лист. Але тільки після того, як їй сказали, що проклянуть її сина... Якими нелюдами треба бути, щоб таким погрожувать?..

Ініціатори звернення добре знають психологію земляків. Людям сказали неправду, що за перейменування вулиці з них будуть стягувати гроші. Але ж гроші завтра проїдять, а пам'ять буде жити вічно.

У Іллі осиротіла родина: дружина і 6-ти річна донечка (дуже важко пояснити їй, чому загинув батько - за її майбутнє, але ж заодно і за таких "людей"...).

Усіх підписантів колективного звернення треба засмутити. Ще в квітні 2015 року Верховна Рада України ухвалила пакет законів про декомунізацію. До 21 листопада, тобто менш ніж через два місяці всі вулиці, назви яких пов'язані з комуністичним режимом та його ідеологами, мають бути обов'язково перейменовані місцевими органами влади. У вулиці Радянської немає шансів залишитися з цією назвою.

І якщо місцеві громади не зроблять це добровільно, то всі нові назви їм "спустять" з Києва. Можливо, "економічні" мешканці цієї вулиці достойні того, щоб жити на вулиці імені Дрібного Крохоборства або Малого Скупердяйства. Судячи з усього, проти цих назв підписанти не протестуватимуть. Заслужили.

А на честь Іллі Іделя вулиць Леніна ще вистачить...

Шкода, що на фоні у більшості своїй мудрих, працьовитих і патріотично налаштованих слобідчан знайшлися ті, хто зганьбився перед пам'яттю загиблих за Волю України.

Червона Слобода — старовинне село на між козацькими містами Черкаси і Чигирин. У славні часи засноване козаками і має багату історію.

Слобода перестане бути Червоною за свою назвою, але ж головне — не червоніти від ганьби за свої вчинки перед нащадками...

Герої живуть — поки жива пам'ять про них!!!

"Азовці" провели турнір пам'яті полеглого побратима



Ярослав ЗВЕНИГОРА

У рамках фестивалю "Повстанець" у Черкасах відбувся турнір з кулачних боїв пам'яті загиблого у бою під Маріуполем бійця полку "Азов", черкащанина Сергія Амброса. Подібні поєдинки іноді гучно називають "сучасними боями гладіаторів", проте є суттєва відмінність: вбивати ці хлопці готові лише ворогів України, самих же їх такі турніри лише роблять більш дружними...

За тиждень до того у Маріуполі на Донеччині так само полком "Азов" був проведений Турнір Воїнів "Сильна Нація". Демонстрація козацької сили бійців викликала резонанс не тільки



в Україні, а й за кордоном, зокрема східним — де ворог уважно відслідковує все, що відбувається в Маріуполі...

Є від чого псуватися настрою ворогів: "Азов", навіть відведений від "лінії фронту", щодня продовжує тренуватися — спортивними турнірами справа не обмежується, проводяться регулярні військові навчання, щодня триває бойове злагодження підрозділів. "Азов" готується повернутися на фронт за першої ж потреби. Повернутися ще сильнішим...

Хороше читиво для патріотів: у Черкасах — книжкові новинки!

Петро ДОБРО

У Черкасах протягом місяця вийшли друком чотири книги на "гарячі" теми сьогодення.

Книга "100 днів полону або позивний 911", написана волонтером Валерієм Макеєвим, детально розповідає про рівно сто днів, проведених автором книги в полоні у сепаратистів. Це вже друге, доповнене видання цієї книги.

Книга "Генерал Момот: наш МІФ" написана журналістом Андрієм Кравцем, який неодноразово був у зоні АТО і готував спецвипуски газет, присвячені українським підрозділам на Донбасі. Книга — про реальні, часом з відтінком містики, подробиці життя і подвигу



генерала-прикордонника Ігора Момота, героїски загиблого на Луганщині.

"Цитати Сходу" — це збірка спогадів про АТО волонтерів, воїнів, переселенців і військових журналістів, які досі публікувалися лише в Інтернеті. Спогади зібрані й

упорядковані Сергієм Могилком.

Найновіше видання — "Русь не Росія", упорядковане Євгеном Козаком, розвінчує російські імперські міфи і розкриває витoki сучасної агресії Кремля проти України.

На відміну від вищезазначених книг, презентація цього видання в Черкасах ще тільки планується — на 22 жовтня, в "Укропі" (не плутати Перший Клуб Патріотів з однойменною політичною партією!)



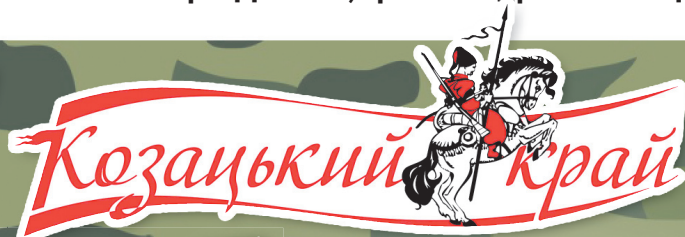
У центрі України постане знаковий монумент Борцям за Волю

У Тальному на Черкащині на Покрову відкриють монумент, який увічнить пам'ять Героїв, полеглих за Волю України у новітні часи ХХІ століття — полеглим Небесної Сотні Майдану і загиблим у зоні АТО воїнам Небесної Варти.

Центральна фігура монументу — Покрова, бічні — козак з Майдану і воїн АТО, що прикладом автомата розчавлює гадюку, яка обвилася навколо прикордонного стовпчика з тризубом...

Наразі всі частини скульптури знаходяться на території майстерні під Черкасми, у одного зі співавторів пам'ятника — Миколи Теліженка. Монумент майже 5-метрової висоти (в основній частині) і вагою близько 11 тонн невдовзі буде перевезений до Тального і встановлений на місці, де в часи Революції Гідності був один із блоків борців за Волю України.

Петро ДОБРО, фото Андрія КРАВЦЯ



"Козацький край" — це найбільш актуальні публікації.

Наші журналісти працюють з архівами, істориками і краєзнавцями та виїжджають безпосередньо на передову

і краєзнавцями та виїжджають безпосередньо на передову у зону АТО — з Вами і для Вас ми пишемо про історію і сьогодення боротьби за Волю України..

Сайт нашої газети в Інтернеті оновлюється ЩОДЕННО!

www.cossackland.org.ua



ЧИ ПЕРЕСТАНЕ КОЗАЦЬКА СЛОБОДА БУТИ «ЧЕРВОНОЮ»?

Цесарській, Царській, а нині Червоній Слободі пропонується повернути ім'я, дане козаками-засновниками...

Віктор ВОЛЯ

Де нині село Червона Слобода під Черкасами — там перше поселення було ще в I-II столітті, — рештки його віднайдено археологами наприкінці 1950-х років.

Перше ж письмове свідчення про існування тут села під назвою Секава — на пожовклих аркушах документа, знайденого під престолом місцевої старовинної церкви. Певний час Секава належала князій родині Сангушків. До речі, багато представників цього знатного польсько-литовського роду були старостами Черкас і Канева. Найбільш відомим був Дмитро Сангушко, герой походів проти татар, який 1552 року став Черкаським і Канівським староостою. Цікаво, що в історії він пам'ятний більше навіть не політичними і військовими успіхами, а шаленим коханням до юної Гальшки Острозької, з якою одружився попри безліч перешкод, що виникли з-за інтриг, в які були втягнуті королі Польщі і Чехії та імператор Священної Римської імперії. З коханою він оселився в Каневі на Дніпрі, але за непослух з одруженням був позбавлений королем не тільки посади староости Черкас і Канева, а й будь-яких прав. Кожен, хто бажав заробити 200 злотих винагороди, міг вбити князя, тож він таємно виїхав з Канева разом з дружиною — при цьому Гальшка Острозька перевдягнулася хлопцем-слугою. На Сангушка напали, коли він разом з дружиною вже був у Чехії — князя підступно вбили. На плиті його саркофага у церкві Святого Миколая в чеському містечку Яромеж написано латиною: "Тут спочиває прах славного литовського князя зі знаменитого роду Ольгерда, старости Черкаського і Канівського..."

Широко відомий й інший представник цього роду — Юзеф Сангушко, теж староста Черкас і Канева, кавалер ордена Білого Орла, який як "великий маршалок польський" підписав обрання Станіслава Августа Понятовського — останнього короля Речі Посполитої, якого пізніше Москва змусила відректися від престолу...

Так само староостою Черкаським і Канівським був Ієронім Сангушко — генерал, що прославився у війні проти росіян у складі військ Наполеона і був нагороджений Великим Хрестом ордена Почесного Легіону. Одружений на той час вже втретє, Ієронім Сангушко помер у віці 72(!) років верхи на коні(!) — від приступу

апоплексії, який стався після того, як старий князь верхи проскакав понад 25 кілометрів, поспішаючи на ділову зустріч...

На честь ще одного з представників роду Сангушків, Євстахія, навіть названий гірський перевал в Карпатах — цей князь теж відзначився у боях проти Москви і навіть урятував життя особисто керівникові польського антимосковського повстання Тадеушу Костюшку...

Сучасним слобідчанам цікаво буде знати, що рід Сангушків не згас — останній з представників по чоловічій лінії, 42-річний Павло Сангушко живе то в Бразилії, то у Франції, де має нерухомість і вважається наслідником королівського престолу Литви, якби ця республіка раптом надумала відновити монархію. Відомий Павло Сангушко з одного боку як меценат, а з іншого — як той, хто судиться за власність своїх предків у Литві. Правда, сучасною Червоною Слободою на Черкащині ніколи не цікавився — мабуть, тому, що тут не залишилося жодної згадки від часів, коли тут було село Сангушків, що мало назву Секава...

1672 року Секава була зруйнована і пограбована разом з Черкасами татарською ордою. Легенда оповідає, що біля спаленого села оселилися 12 козаків-запорожців, а поруч з ними — невелика кількість мешканців Секави, які уціліли після ординського нападу. Нове поселення по обидва береги річки Саги, притоки Дніпра, назвали Слобода — так в Україні традиційно називалися козацькі селища, вільні від феодалних податків і засилля панів.

У який час до назви Слободи додалося слово "Цесарська" — ніхто точно не знає. За переказами старожилів, нібито їхав колись із загоном козаків з Черкас на Чигирин козацький писар, якого називали Цесарем. У дорозі він захворів і помер в селі, де його загін став табором. У 1822 році було

знайдено поховання, у якому був козак в одязі з червоного сукна, а поруч з ним — чорнильниця й перо. Це вважали підтвердженням версії про походження нової назви села від імені (чи прізвиська) Цесар.

1913 року село Цесарська Слобода отримав чергову назву — Царська Слобода. Просто за співзвучністю: "Цесарська-Царська", а приурочили це перейменування до 300-річчя "дому

драмгурток. На сцені, тимчасово обладнаній у школі, було вперше виконано гімн "Ще не вмерла Україна"...

Та вже наступний, 1918 рік, приніс Царській Слободі багато лиха і часту зміну влади: спочатку її отримали більшовики, потім в село увійшли німецькі війська. Після них у серпні 1919 року Царську Слободу і сусідню Змагальівку захопили денікінці —

з Царської на Червону Слободу справа дійшла лише в 1923 році — бо на відміну від пам'ятника царю, який в селі знесли вже давним-давно, сприймали перейменування швидше як формальність. Адже все рівно більшість місцевого населення Слободу як Цесарською не називало, так і Червоною називати не збиралося — нащадки козаків за старою звичкою казали між собою просто — Слобода. Після того, як на початку минулого століття село протягом десяти років тричі змінило свою назву — з Цесарської Слободи на Царську, а потім на Червону — місцеві жителі та мешканці сусідніх сіл і Черкас досі так і називають його частіше Слободою — як назване воно було понад три сотні років тому козаками-засновниками...

У XX столітті село ще не раз лихоманило. Під час Другої світової війни до армії у Червоній Слободі і Змагальівці було мобілізовано абсолютно все чоловіче населення призовного віку — майже півтори тисячі чоловік. Загинули на фронті і розстріляні за опір окупантам в тилу гітлерівців — більше 700 чоловік.

У мирний час відзначилося теж багато слобідчан — лікарів, інженерів, педагогів, журналістів, працівників сільського господарства. Мало хто знає, що гігантський водний канал "Москва-Волга" і Волго-Донський судноплавний канал були збудовані далеко не в останню чергу завдяки самовідданій праці інженера-гідробудівника Івана Мусієнка родом з Червоної Слободи. На замітку любителям точних цифр: довжина першого каналу — 128 кілометрів і будувався він 4 роки 8 місяців, довжина другого — 101 км, споруджувався чотири з половиною роки. Для порівняння: Панамський канал довжиною 81 км будувався 34 роки, а Суецький, довжиною 101 км — майже 11 років. Чому обидва вищезазначені радянські були зроблені менше ніж за 5 років кожен? По-перше тому, що для робіт було масово задіяно величезну кількість ув'язнених радянських концтаборів, а по-друге — бо терміни підганяли щоразу під сумнозвісну "п'ятирічку" — і нікого не хвилювало, скільки людей загине на будівництві...

У жовтні 2000 року слобідський священик взяв до рук кувалду і поперебивав ноги пустотілому монументу Леніна в центрі села — так отець Іларіон хотів продемонструвати, що ера більшовицьких ідолів закінчилася. Ленін впав, але не щезли разом з ним радянські назви у селі, та й сама Слобода по документах досі називається "Червоною".

У вересні 2015 року очільник громадської організації "Вільне Козацтво Холодного Яру" Олег Островський виступив з пропозицією повернути селу його історичну козацьку назву — Слобода.

Як відомо, хто пам'ятає минуле свого народу — той здатний дати йому краще майбутнє. Сподіваємося, слобідська громада підтримає цю ініціативу...



Романових" — царської династії, яка століттями правила Московщиною і окупованими нею землями. На маленькій площі перед волосним управлінням тепер вже Царської Слободи ще й пам'ятник імператору поставили — як нагадування про те, що "царське око" з Москви зазирає і в це вільнолюбне українське козацьке село...

Після революції, у жовтні 1917 року в Царській Слободі постала перша національна рада, головою якої став Артем Шевченко. Окрім нього, до складу ради увійшли лікар Герболінський та священик Воронович. У досі темному й затурканому селі почало працювати українське товариство "Просвіта", очолюване Іваном і Степаном Ведулами та Борисом Гребінником. Вони створили бібліотеку української літератури і чудовий

прибічники "єдиної і невідомої Росії", які люто ненавиділи все українське. Зовсім поруч був Холодний Яр, села якого так і не змогли захопити ні більшовики, ні німці. Зламала зуби об чорний холодноярський прапор з написом "Воля України або смерть!" і армія Денікіна. Безсила лють зупинених окупантів втілилася у репресії до царькослобідчан і змагальців — за 4 місяці окупації "велікороси" денікінці спалили тут 22 двори і розстріляли близько 40 місцевих жителів. А взяти Холодний Яр так і не змогли...

Після повернення в село більшовиків у Царській Слободі просто в приміщенні колишнього монастиря було створено комуно "Муравище" — відтоді цей куток села так і зветься "Комуною". Що цікаво, до перейменування села

реклама

МУЗЕЙНО-ЕТНОГРАФІЧНИЙ КОМПЛЕКС

ДИКИЙ ХУТІР

Щиро вітаємо Вас зі святом **ПОКРОВИ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ та Днем захисника України!**

Бажаємо миру і злагоди, світлої надії на перемогу, сили та незламної волі, віри у безхмарне майбутнє!

Запрошуємо Вас 14 жовтня на Свято Покрови та на День захисника України.

Початок о 12⁰⁰

У програмі: Божественна літургія, посвячення в козаки та джури, патріотична концертна програма, майстер-класи, козацькі конкурси та інше

Святкуйте по-холодноярськи!

Реєстрація посвячення в козаки та бронювання квитків за тел.: (0472) 566-911, (067) 238-47-57, (067) 442-79-64. Чигиринський район, с. Мельники, хутір Буда (біля дуба Максима Залізняка). Сайт: www.hutirbuda.com

До ваших послуг: • міні-готель • хата «Берегині» • хата «Отамана» • козацький чан на травах

Спеціальний гість гурт «ВЕРТЕП»

Бронетанковий батальйон "Холодний Яр" отримав однойменні відзнаки і чорне знамено

У день річниці Іловайської трагедії Черкащина не обмежилася згадкою про загиблих: у зону АТО на зустріч з українськими бійцями, які нині захищають нашу державу, вирушили представники області.

У бронетанковому батальйоні "Холодний Яр", який структурно входить до полку "Азов", від імені голови Черкаської ОДА Юрія Ткаченка було вручено відзнаки "Холодний Яр". Відзнаку отримали комбат "Душман", командири взводів "Рамзес" і "Туман", коман-



дир танку "Шира", механік-водій "Трон" і навідник-оператор "Сват". Під час боїв у секторі "М" ці воїни відзначилися стійкістю й успішним знищенням ворога. Танк, у якому були "Туман", "Трон" і "Сват", загорівся від прямого попадання ворожого ПТУРа, але продовжував битися — при цьому командир і механік продовжували бій, маючи поранення...

Символізму нагородженню додало й урочисте вручення депутатом Верховної Ради Олегом Петренком (під час служби в "Азові" він мав позивний "Сіті") комбату танкістів "Азову" Ігорю Княжанському (позивний "Душман")



чорного холодноярського прапора з написом "Воля України — або смерть!" — такого ж, як той, під яким українці билися проти московських окупантів ще сотню років тому. Маленькі чорні прапорці було вручено і танковим екіпажам — з ними воїни "Азову" знову йтимуть у бій, як йшли колись повстанці, на честь яких їхній бронетанковий батальйон називається "Холодним Яром"...

Андрій КРАВЕЦЬ, фото автора

Боєць "Азову" мріє обміняти свій російський паспорт на український

Яромир Букреев — воїн бронетанкового батальйону "Холодний Яр", який у складі полку "Азов" воює проти окупантів на українському Донбасі. "В миру" ім'я рідновіра — Сергій, під таким іменем Букреева розшуковують

вернеться історична назва Русь, а її колишнім околицям — історична назва Московія, замість крадено-вигаданого "Росія".

Наразі ж він звертається до Президента Порошенка з проханням надати йому українське

найманстві і закликах до екстремістської діяльності. Наскільки я знаю, найманець — це той, хто воює за гроші. А я воюю аж ніяк не за гроші, а за ідею! Відносно екстремізму — я не знаю чекістської термінології, але я борюся не проти росіян, а проти путінського фашистського режиму.

Мені плювати, у чому там мене звинувачують ці миші — це я їх звинувачую! Звинувачую у масових вбивствах на території України, у вторгненні на землі незалежної держави Україна!

Підтвердженням того, що "Яр" дійсно воює не за гроші, є те, що він залишив у Росії успішний будівельний бізнес — спеціалізувався на зведенні "фірменних" російських ізб з круглого дерева

— тільки величезних і ексклюзивних — зокрема, для заступника одного з губернаторів РФ. А в "Азов" приїхав воювати на власному джипі, російські номери на якому запліпав написом "Азов".

Наостанок "Яр" звернувся до співгромадян із закликом боротися за свої права і Волю і підказав "адреси", де це можна зробити: "Як не приймуть у "Азов", є ще "Правий сектор", "Донбас", "Кривбас"...

Лише серед танкістів "Азову" громадян Росії зараз — четверо, в цілому ж у полку їх значно більше і воюють вони проти ворогів України не гірше, ніж грузини чи литовці...

Ярослав ЗВЕНИГОРА, фото Андрія КРАВЦЯ



На своєму автомобілі росіянин "Яр", який воює за Україну, написав: "Walhalla express" — тобто "Експрес до Вальгалли". У скандинавській міфології Вальгаллою називається рай для воїнів, які полягли у справедливому бою...

російські поліцаї, попутно піддаючи репресіям його друзів у рідному Ставрополі та по всій Російській Федерації, громадянином якої він досі формально являється.

В "Азові" він має позивний "Яр", який теж є швидше формальністю, оскільки воїн чітко заявляє: він ні від кого не ховається, більше того — готовий колись повернутися на рідну Кубань, де про своє коріння від українських козаків-переселенців населення добре пам'ятає... У спілкуванні з журналістом "Козацького краю" Яромир оптимістично підкреслив: "Все буде добре між двома сусідніми народами рівно від тієї миті, як Україні по-

громадянство. Говорить, що Україну вже

давно має у своєму серці, залишилася формальність — мати синій паспорт із золотим тризубом замість червоної книжечки з двоголовою птахою.

До тих же, хто в Росії створює видимість його пошуків і при цьому намагається причинити якомога більше неприємностей його друзям, Яромир записав і розповсюдив у соцмережах відеозвернення. У ньому, зокрема, заявив наступне: "Знаю, що мене заочно звинувачують у

У книзі "ЧОРНЕ СОНЦЕ" ШКЛЯР НЕ СТРИМАВСЯ, ЩОБ НЕ ЗГАДАТИ ПРО СУЧАСНИХ ХОЛОДНОЯРЦІВ

На Видавничому форумі у Львові, найбільш очікуваній події вересня, відбулася презентація книги письменника Василя Шкляра "Чорне сонце" — про бійців полку "Азов", який воює у зоні АТО.

Уродженець Черкащини, відомий своїми історичними романами на тему Визвольної боротьби, зокрема "Чорним Вороном" — про повстанців Холодного Яру, і цього разу не забув про "черкашан з Холодного Яру".

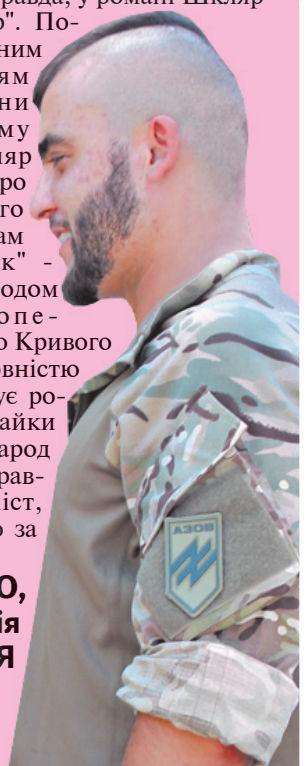
Головним героєм книги став боєць з позивним "Художник" — щоправда, у романі Шкляр змінив його на "Малар". По-

братим сучасним холодноярцям з Черкащини (у "Чорному сонці" Шкляр згадує не про одного свого земляка), сам "Художник" — "Малар" родом з дніпропетровського Кривого Рогу і повністю спростовує російські байки

про "новоросійській народ юго-востока". Це — справжній патріот-націоналіст, шомити готовий до бою за Україну...

Петро ДОБРО, фото Андрія КРАВЦЯ

Боєць "Художник" і книга, у якій його названо "Маларом"...



ЯСКРАВИ ПОРТРЕТИ ПОХМУРОЇ ВІЙНИ...



Позивний "Дизайнер" 1

У мирному житті — дизайнер інтер'єрів, більш мирною професією є хіба що ботанік-ентомолог... У полку "Азов" доброволець став кулеметником бронегрупи батальйону "Холодний Яр". А хобі — таке ж, як і на "гражданці" — дизайнер. Тюнінгує бронетехніку і стрілецьку зброю...

Позивний "Штраус" 2

Кажуть, він нащадок того самого австрійця Йогана Штрауса, який написав оперетту "Летуча миша" і вальс "Прощання з Петербургом" — символічна назва, правда ж? Так от: Штраус з "Азову" теж уміє організовувати гарні "концерти" — якщо випросять непроханих "гості" України...

У ЧАСИ ВОЄН ЗБРОЯ "ОЖИВАЄ" І... ОТРИМУЄ ІМЕНА

Воюючи на Донбасі, прикордонник з Черкас назвав свій автомат "Голяфом"

Міфи Давнього Риму, вікінгів, римлян-хрестоносців та інших "людей покоління списа і меча" були переповнені історіями війн — реальних і вигаданих боїв, героїв і їхньої зброї. Перекази донесли до наших днів частину тих грізних і загадкових імен. Нині ця традиція ожила на Донбасі — в умовах війни, яку називають "АТО"...

Щит римського бога війни Марса, який за легендою впав на вулицю Риму, називався Анкіл. Спис верховного бога германо-скандинавської міфології Одіна носив ім'я Гунгнір. Скандинавський бог Тор, повелитель грому, блискавки і війни, який був господарем Вальхалли, раю для загинувших воїнів, мав бойового молота, прозваного Мйольнір. А Індра, який у індуському пантеоні богів є так само повелителем грози і володарем небесного царства Сварги, має за зброю тризуба на ймення Ваджра...

Навіть у сучасних фільмах і казках ми часто можемо знову чути назву Ескалібур — меча легендарного британського короля Артура чи Дайнслейфа — непереможного меча вікінгів, якого начебто вивували гноми...

Є і цілком реальна зброя, яка пережила століття і дійшла до наших часів. Скажімо, меч Шербець — зброя, яка за легендою належала польському князю Болеславу Хороброму. Юним полякам розповідають, що меч так називається тому, що на його лезі шерпина від удару, начебто нанесеного князем по київських Золотих воротах. І не біда, що князь Болеслав мав похід на Київ у 1018 році, а Золоті ворота були збудовані на 19 років пізніше... Як би там не було, але починаючи з XIII століття цей меч — одна з головних регалій королівської влади в Польщі. Після окупації Польщі пруськими військами у XVIII столітті меч Шербець вивозився як трофей до Берліна; в часи, коли Польща була під верховністю Москви, меч перекочовував з колекції в колекцію російських дворян і царів. Зрештою, коли московські війська програли польсько-українській армії 1920 року у битві на Віслі, одним із пунктів Ризького мирного договору стало повернення Польщі меча Шербеця. Шоправда, після окупації Польщі у 1939 році військами нацистського Берліну й комуністичної Москви, меч вивезли за кордон і довгі роки переховували спочатку у Франції, потім в Англії, а далі в Канаді. Зараз Шербець знову на своєму місці — в королівському замку Вавель у польському Кракові...

Так само увілі до наших днів меч, прозваний "Тісона" — зброя легендарного середньовічного лицаря-воїна, правителя іспанської Валенсії Родріго Діаса де Вівара, більш відомого в історії як Ель Сід. Меч зберігається в кафедральному соборі Богоматері в іспанському місті Бургос — поруч з гробницею самого Ель Сіда...

Імена міфічної зброї час від часу дивовижним чином "оживають" у сучасному житті. У грецькій міфології розповідається про щит, який Гефест викував для верховного бога Олім-

пу — Зевса. Давні греки гуркіт грому вважали за гуркіт Зевсового щита. Пізніше Зевс передав щит богині Афіні, а та "прикрасила" її головою Горгони, яка наводила жах на всіх, хто її бачив. Цей щит Зевса і Афіни теж мав власне ім'я — Егіда. Впізнаєте слово? Тепер, коли говорять, що хтось перебуває під чієюсь егідою, то це означає, що він — під надійним захистом і опікою.

А один з дев'яти мечів пророка ісламу Мухаммада називався Зульфікар — і тепер тисячі мусульман по всьому світу дають таке ім'я своїм синам...

Таким чином, у давні часи мала імена лише зброя богів і героїв міфів. У часи середньовічних Хрестових по-

з небуття повертають і демонів війни. Скажімо, коли в український Крим 2014 року вторглись новітні окупанти на броньованих автомобілях "Тигр" виробництва Росії, місцеве населення пригадало, що так називалися і німецькі танки, які 70 років тому так само вломилися на півострів. "Тигри" Путіна нині їздять тими ж вулицями у Севастополі, Феодосії чи Алушті, де колись їздили й "Тигри" Гітлера...

Сучасні розробники зброї так само дають імена зброї. У більшості цивілізованих країн вибирають імена, які мають історичне коріння. Французи й американці називали танки іменами своїх знаменитих генералів — "Лекерк" і "Абрамс" відповідно. Ізраїльтяни називали свій основний танк "Меркава" — на честь міфічної бойової колісниці. У англійців є самохідна артилерійська установка, яка називається "Арчер" — на честь середньовічних воїнів-лучників. А "самохідка" США названа "Паладин" — так само, як називалися найкращі воїни легендарного короля Артура — лицарі Круглого столу.

У сучасній зброї Росії у назвах з казково-міфічних героїв пригадується хіба що "Буратіно" — так по-дитячому називали важкі реактивні самохідні вогнемети — у десятки разів потужніші, аніж ті вогнемети, якими масово користувалися для перетворення людей на попіл гітлерівці. На батьківщині казок про Іванушку-дурака, Емелю і скатерть-самобранку взагалі особливо не мудрствують, називаючи вбивчу зброю. Гранату багаторазової дії росіяни називали "Екстаз", комплекс РПМК-1 — "Улыбка", комплекс ГЧ 9М216 — "Волнение". Корабельну РЛС — "Позитив", наручники спецназу

Та всі ці історії стосуються "імен" для зброї в серійному випуску, а от у XXI столітті солдати раптом масово почали давати імена стрілецькій зброї, з якою воюють... На фронті "гібридної війни" на українському Донбасі імена своїм автоматом і кулеметам дають по обидва боки барикад. Українці — частіше. Власне, більшість імен зброї на сучасному "Східному фронті" дається або на честь дорогої людини (найчастіше — дівчини чи дружини) або просто називається якимсь людським ім'ям, не маючи когось конкретно на увазі. Автору цих рядків у Щасті на Луганщині доводилося зустрічати українського десантника з позивним "Док" і автоматом, на якому написано "Б'яночка". Автомат його названий на честь польської журналістки, яка, ризикуючи життям, робила репортажі про "Айдар" і авто якої було розстріляне рік тому невідомими з "зеленки" (лісосмуги) під Старобільськом. І поки справжня Б'янка була в госпітальних Харкова, Києва і Варшави, залізна "Б'яночка" весь час залишалася у зоні АТО...

У Нацгвардії ж є боець, який назвав свій автомат "Ібрагімом", а підствольний гранатомет до нього — "Сарочкою". Каже, що "Ібрагім і Сарочка" — чудова парочка, успішна в бою. А назвав їх нацгвардієць так не на честь когось персонально, а просто тому, що сам — з Одеси і веселий характер має...

Із загальної картини імен для зброї випадає історія автомата черкашанина, прикордонника Ігора Момота.

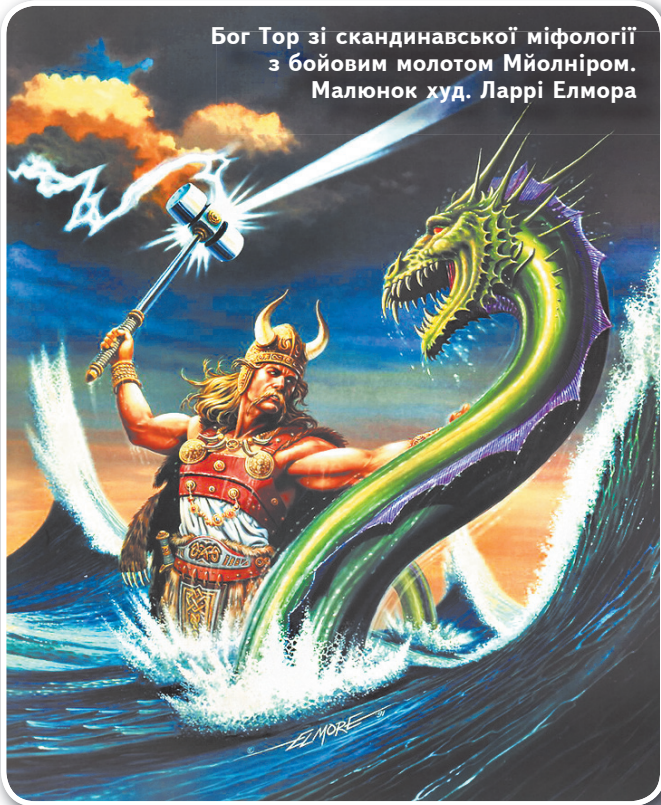
Спочатку думалося, що загинув у липні 2014 року полковник Момот назвав свій автомат "Голяфом" просто тому, що однойменний біблійний персонаж був велетнем, який вважався непереможним. Зрештою, французи колись так називали один із різновидів своїх літаків, а німці — самохідну міну на гусеницях, яка під'їжджала під ворожу техніку чи оборонну будівлю і підрилася. Проте для Ігора Момота, який любив історію і міфологію і знався на них, це було б занадто просто...

У старовинній, відомій широкому загалу "Першій книзі Царств" оповідається, як зійшлися для битви війська двох народів — філістимляни та ізраїльтяни. І вийшов тоді наперед філістимлянського війська величезний, під три метри зростом воїн — Голяф. І звернувся він до ізраїльтян зі словами: "Навіщо всім воювати і нести втрати? Я готовий звільнити вас від необхідності битися в бою. Виберіть з-поміж себе найдужчого і хай він вийде на поєдинок зі мною!" У тому бою Голяф, намагаючись захистити від даремної загибелі своїх і чужих воїнів, поліг сам, вражений в голову каменем з пращі ізраїльського юнака Давида...

Довгий час розповідь про Голяфа і його останній бій вважалася лише красивою легендою. До того часу, поки у липні місяці 1996 року археологічна експедиція доктора Саймона Дора не виявила в пісках Палестини, у долині Ела біля Іудейських гір кістяк справжнього велетня з каменем у черепі, від якого й загинув цей велет. Це була та сама місцина, описана в біблійній розповіді, а вік скелета велетня — близько трьох тисяч років — часів битви, описаної у "Першій книзі царств"...

Очевидно, саме цю спробу Голяфа власним прикладом і самопожертвою спробувати звести все до мінімального кровопролиття і мав на увазі, називаючи свій автомат, Ігор Момот — той, кого однокласники в школі називали "МіФом", а солдати у зоні АТО — "Батею"...

**3 книги Андрія КРАВЦЯ
"Генерал Момот: наш МІФ"**



Легендарний черкашанин
Ігор Момот з автоматом,
який назвав "Голяф".
Малюнок
худ. Беати Куркуль



ходів імена зброї були у зброї хрестоносців і їхніх ворогів, поборників ісламу. В пізніші часи така традиція не відслідковується, і звучних власних імен для окремо взятої одиниці зброї не зафіксовано. Хоча у солдатів зберігалось прагнення називати зброю по-особливому.

Скажімо, назва піхотної гранати як різновиду зброї — ще з XVI століття і названа вона так саме з-за подібності формою до однойменного екзотичного фрукта, причому осколки порівнювали із зернятками, що розлітаються.

Така ж сама історія походження назви одного з різновидів гранат — "лимонки". Так само вже в часи Другої світової війни американські солдати прозвали гранатомет М9 "базукою" за аналогією з однойменним музичним інструментом, а після цього "базуками" почали називати й інші гранатомети.

В історії відомі випадки "реінкарнації" окремих політиків — коли людям скажімо здається, що якийсь новітній диктатор один-в-один схожий на диктатора з іншого століття — поведінками, імперськими амбіціями і навіть зростом. А його країна раптом починає поводитися так само, як поводитися країна, на диктатора якої він схожий. Подібній ілюзії повторення історії іноді сприяє копіювання імен зброї з минулого — так, немов разом з ними

— "Нежность", боезаряд підствольного гранатомета — "Подкидыш", армійський УАЗ-3150 — "Шалун", піхотну лопатку — "Азарт". І навіть 122-міліметровий реактивний снаряд 9М22К із забороненим міжнародними конвенціями "касетним" начинням росіяни називають "Украшение", а реактивний снаряд МС-24 з хімічною боечастиною — ще цинічніше — "Ласка"...

На фоні цих назв стає зрозумілішою і агітреклама вторгнення в Крим, розписана в Росії як операція "вежливых людей". Знаєте, як називається один із сучасних броньованих російської армії? "Визит"! Як думаєте, такі назви вигадують, коли думають про оборону своєї країни чи про вторгнення до чужих?..

Маріуполь: відлуння містичної давнини...

Маріуполь на Донеччині, до якого нині тягне свої брудні щупальця сволота, що прагне розколу нашої держави, віддавна був форпостом українського козацтва — у місці, де річка Кальміус впадає у Азовське море, козаки облаштували фортецю, яка стала центром однієї з восьми паланок, адміністративно-територіальних одиниць Війська Запорозького.

Форпост на березі моря називали на честь добротної козацької шаблі — Домаха. Під прикриттям Домахи поруч звели й поселення Кальміуська слобода, де оселилися козацькі родини.

Майже два століття, від 1594 по 1775 рік Домаха була "столицею" Кальміуської паланки, яка займала територію у межах сучасних Донецької, Луганської, Запорізької та Дніпропетровської областей. Січові залоги берегли недоторканість кордонів українських земель — не раз під їхніми шаблями гинули не тільки турецько-татарські чамбули, а й загони донських "казаков", які постійно норовили вкрасти чуже, а коли попадалися, то намагалися розповісти, що не помітили, як "випадково" перейшли кордон — достоту так само, як роблять це нині їхні нащадки...

На цій землі постійно шанували тих, хто любив Волю. Кілька тисяч козаків з цих земель воювали у війську Богдана Хмельницького, а 1754 року в околицях Домахи (Маріуполя) переходили втікачі-гайдамаки з Правобережної України. Місцеві мешканці досі показують приїжджим місця, де за переказами жили гайдамаки — пещеру на березі Кальміусу, брід біля Талаківки, курган Пінтучеси поблизу села Сартани...

Як відомо, 1775 року після перемоги у війні над турками московські війська завдали підлого удару запорожцям, завдяки яким цю війну виграли — Запорозьку Січ було зруйновано. Відповідно, московитами було знищено і автономію земель Війська Запорозького. Московський капітан Семьон Чірков, призначений губернатором на землі понад Кальміусом, пробував створити на місці Домахи "город Павловск", та на козацькій землі так і не прижилася

замість славної назви козацької шаблі назва на честь московського царя.

А ось масове переселення у Приазов'я греків з Криму спрацювало: 1780 року на місці Домахи постало місто з грецькою назвою — Марієнполь, пізніше — Маріуполь. Власне, у той самий час греки-переселенці осідали по всьому азовському узбережжю сучасної Донеччини — зокрема, так само на місці колишнього козацького зимівника постало і грецьке поселення Гурзуф, назва якого пізніше

не сприймає тих, хто має брудні помисли.

На відміну від частих і надто буйних гостей з ростовсько-донських земель, греки ще понад два століття тому чудово знайшли тут спільну мову з місцевими українцями.

Таким був і народжений 1841 року у передмісті Маріуполя грек Архип Куїнджі, славетний художник, перед яким однаково схилили голову і в напівдикій Російській імперії, і в освіченій Європі. Він був сином бідного шевця-грека, а прізвище Ку-

ньо визнаним ім'ям. Цей учень маріупольця, чийми картинами і філософськими творами захоплювалися і захоплюються досі в усьому світі, за настільну книгу мав "Заповіт" Тараса Шевченка. Живопис Реріха експонувався в найкращих картинних галереях США, країн Скандинавії і Центральної Європи, а він, нагороджений найвищою лицарською відзнакою Швеції, Орденом Полярної Зірки, вважав, що один з найпотужніших енергетичних центрів світу

Ліга націй, покликана берегти мир і безпеку в світі. Кажуть, що через майже три десятиліття, після того, як Ліга Націй припинила існування, Реріх повернув цей камінь назад до тибетського монастиря...

Віру в містичну значимість символів Реріх проніс через усе своє життя. Коли у Білому Домі представники 21 держави підписали Пакт Миру, він став відомим ще й як Пакт Реріха, а його змістом захоплювався один із найвідоміших Президентів — Франклін Рузвельт. Пізніше, у 1954 році "Пакт Реріха" було покладено в основу роботи міжурядової конференції в Гаазі. Пакт було розширено і його ратифікували 60 держав... Реріх запропонував затвердити символічне Знамено Миру: три кола, що утворюють зведений догори трикутник як символ єдності фізичного, ментального і духовного світу на тлі вічності — єдності минулого, сучасного й майбутнього. Цей знак можна було бачити на монетах-златниках київського князя Володимира, на стародавній зброї, печатках та священних предметах старовинних монастирів...

Микола Реріх стверджував, що війну, як прояв людського злихавіння, заборонити неможливо — їй можна лише протиставити злилу воедино всенародну волю. Цікаво, що коли на землю священного Києва впали бомби Другої світової війни, а по всій території України розгулялася буря величезних битв, Микола Реріх сів писати картину "Похід Ігоря". Дружинників княжого полку, які вирушають у похід, митець-філософ промалював на тлі сонячного затемнення і неба у... синьо-жовтих кольорах. Несподіване поєднання кольорів для неба обрав свідомо — вважав його таким, що стверджує обов'язковість кінцевої Перемоги.

Олександр БРАВАДА



Навчений художньої майстерності греком із Маріуполя, філософ-містик Микола Реріх на своїй картині "Похід Ігоря" намалював княже військо на фоні чорного сонця і синьо-жовтого неба. Минуло декілька десятиліть, і коли під стіни Маріуполя прийшов новий ворог, місто захистив український полк, на шевронах якого на синьо-жовтому фоні було зображене "чорне сонце"...

їнджі вказувало на те, що хтось із його далеких предків був майстром золотих справ... Фанат української історії й українських пейзажів, Архип Куїнджі уникав модного на той час слівця "Малороссія", а на тих, хто називав Маріуполь "югом Росії", дивився як на дурнів. Назви його картин говорять самі про себе: "Українська ніч", "Чумацький шлях у Маріуполі", "Місячна ніч на Дніпрі", "Вечір на Україні"...

Саме цей "українізований" грек з Маріуполя вплинув і на "українізацію" свого учня з етнічних росіян — знаменитого Миколу Реріха, художника, філософа, археолога, мандрівника і письменника зі всесвіт-

Україна. "Град будеться", "Слов'яни на Дніпрі" — ці та інші картини Реріха стверджували велич Києва та давньої держави, народженої навколо цього міста на Дніпрі. Під час своєї знаменитої подорожі на Тибет у пошуках містичної країни Шамбали, де як вірили середньовічні лицарі, зберігається священна Чаша Граалю, Реріх шукав місцину, де як гласили легенди, під землею є місто зі скарбами. Перегукуються з легендою про Маріуполь, звідкіль був родом вчитель Реріха Куїнджі, чи не так? Дружина Миколу Реріха задувала, що 1919 року він отримав від настоятеля ламаїстського монастиря Трасілумпо чорний камінь неземного походження — Камінь Чинтамані, з умовою, що відвезе його в Женеву, де саме створювалася



Чорний корпус: відроджений спротив імперським агресорам

Олександр БРАВАДА

В Інтернеті надзвичайної популярності набуло фото заплаканої дівчини і бійця батальйону "Азов" з шевроном "Чорного корпусу" на рукаві, зроблене наприкінці червня 2014 року на Софіївській площі Києва, перед відправкою бійців у зону АТО.

Тоді, влітку, назва "Чорний корпус" викликала у мене якісь розмиті асоціації — з якимись подіями історичного минулого. Погуглив — і знайшов, що "Чорним корпусом" називався один з пруських підрозділів антінаполеонівської коаліції, який, зокрема, відзначився у битві під Ватерлоо.

І... чуб здійнявся дибки, коли побачив картину британського художника Джона Еверетта Мілле — малюнок 200-літньої давнини, на якому "Чорного корпусу" так само прощається з коханою! Причому її обличчя надзвичайно схоже на лице дівчини



Чорний корпус 1814 року, Прусія. Емблема корпусу — срібний череп на чорних мундирах

бійця "Азову"! У якості моделі для картини два століття тому позувала донька знаменитого англійського

письменника Чарльза Діккенса — Кейт...

Є ще одна цікава співпадіння. Величезну окупаційну армію невеличкого на зріст Наполеона Бонапарта добровольці брауншвейгського Чорного корпусу успішно громили на своїй землі під чорними прапорами з написом "Перемога або смерть!" Нині так само на своїй землі український Чорний корпус добровольчого полку "Азов" успішно протистоять величезній кількості найманців іншого невеличкого на зріст "Бонапарта", який мріє про новітню імперію і тиранить усю Європу... І серед знамен, під якими сучасний Чорний корпус іде у бій, є чорний холодноярський прапор з написом "Воля України або смерть!"

Є враження того, що в донецьких степах Приазов'я нині включилася машина часу. Чим скінчилася війна для імперії-агресора 200 років тому — знає кожен з нас. Коли на своїй землі Добро



Чорний корпус 2014 року, Україна. Емблема корпусу — срібні силуети озброєних бійців на чорному шевроні

протистоят агресії чужинського Зла, історія часто повторюється у найменших деталях...

ДЕ СОНЦЕ СХОДИТЬ? У ЧИГИРИНІ!

Дві сотні років тому ці слова заміняли українським націоналістам гасло й відповідь "Слава Україні! Героям слава!"

Ярослав ЗВЕНИГОРА

І в наш час є не так вже й багато людей, здатних пожертвувати теплим місцем під сонцем заради високої ідеї української нації. У XIX столітті таких було ще менше — бо навіть ті, кого називали "декабристами", хоч і прагнули до змін на краще, та при цьому у більшості своїй не бачили Україну поза межами "великої імперії" — Московщини. Справжнім променем світла у темному царстві азіатського панування стала спілка українських автономістів, яка у жандармських документах фігурувала як "Малоросійське таємне товариство"...

1825 року в Україні відбулися масові арешти учасників так званого Південного товариства декабристів. Учасників заговору проти царя "здав" агент жандармерії, капітан В'ятського полку Аркадій Майборода. Поки тривали арешти, капітан пригадав, що керівник Південного товариства Павло Пестель якось говорив у конфіденційній розмові, що є ще якесь таємне товариство, яке співпрацює з польськими таємними товариствами і прагне волі для України. Викликаний на допит Пестель зізнався, що справді чув про таке товариство націоналістичного спрямування і вказав на його засновника — Василя Лукашевича. Слідом за Пестелем на допитах про таємне товариство українців і про Лукашевича як його керівника розповіли й інші чільні декабристи — Михайло Бестужев-Рюмін та Матвій Муравйов-Апостол. Третього дня місяця лютого 1826 року за Василем Лукашевичем зачинилися двері Петропавлівської фортеці — сумновідомої в'язниці, куди часто потрапляли українці, які прагнули Волі. Фактично рівно за сто років до описуваних подій у "Петропавлівці" помер арештований Петром Першим за спробу "автономізації" України гетьман Павло Полуботок, а через 20 літ після Лукашевича поріг фортеці переступить ув'язнений письменник і "кирило-мефодіївський братчик" Пантелеймон Куліш...

Арештований за доносом Василь Лукич Лукашевич був з давнього козацько-старшинського роду, що вів походження від наказного переяславського полковника Луки Коломійченка. Син генерал-майора здобув чудову освіту і мав блискучу кар'єру — спочатку у Колегії іноземних справ, а потім на високій посаді статського радника при міністрів внутрішніх справ імперії, яким тоді був теж українець і нащадок старшинського козацького роду — Віктор Кочубей. Коли у Франції відбулася буржу-

азна революція, Лукашевич був серед тих, хто підтримував її вільнолюбні ідеї. Українці в усі часи були найменш благонадійними з точки зору жандармської охоранки. Розгослу, скажімо, набула справа українця Іларіона Шишкіна з Чернігівщини, якого було жорстоко покарано за те, що "под впливом французької

лежності для України. Все, що свідки у справі знали з "Катехізису" — це те, що він розпочинався словами: "Де сонце сходить? У Чигирині!", бо учасники товариства використовували ці слова як гасло вітання і відповідь на нього. Також із допитів арештованих декабристів "Південного товариства" випливало, що до "Малоросійського таємного товариства" входили виключно українці — на тому "розвіданні" жандармської охоранки і вичерпувалися...

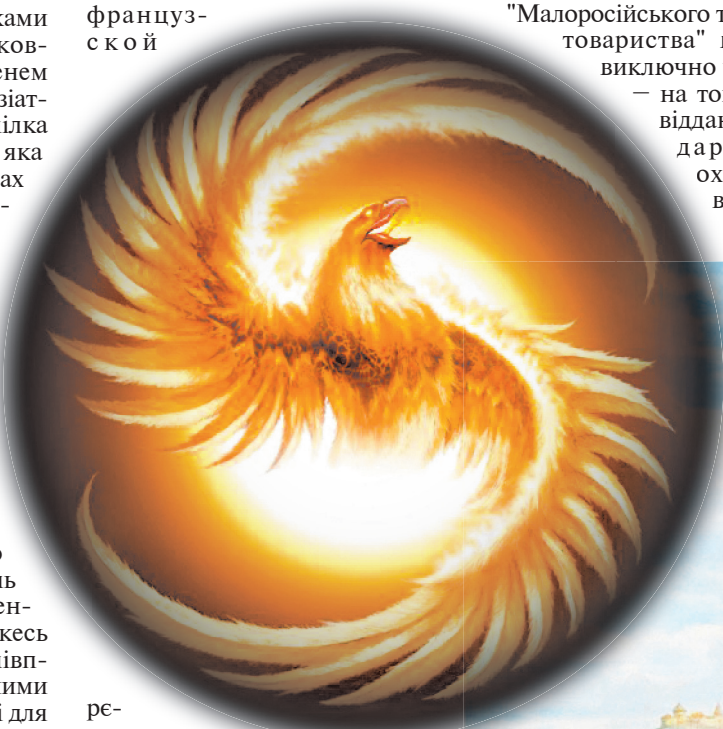
Бо кому ж, як не українцям, треба весь час нагадувати, що московити — їхні "браття"? Сказав, що товариство взагалі не було оформлене — так, збирався собі просто вряди-годи у Києві і в Борисполі побесідувати — та й не більше того. Можна лише гадати, як нащадкові козаків вдавалося приховувати іронію в очах і в голосі...

Не дуже вірилося в те слідчому, але реальних доказів кримінальності задумів підслідного не було. Інші, хто проходив у справі "таємного товариства" як співучасники (серед них, до речі, був і письменник Іван Котляревський), теж описували свої зустрічі з Лукашевичем

життя перебував під наглядом жандармерії, не стало у вересні 1866 року — він був похований поруч з дружиною на Книшовому цвинтарі (знищеному у радянські часи), поблизу родового помістя в Борисполі. Та не знесли ідеї, посяяні ним на полі боротьби за волю нації.

Організація, умовно названа жандармами у кримінальній справі "Малоросійським таємним товариством", стала ще однією ланкою подальшої боротьби проти московського панування...

Твори соратника Лукашевича, Івана Котляревського, сприяли остаточному оформленню літературної україн-



Гасло й відповідь: "Де сходить сонце? У Чигирині!" пробуджували в Україні птаха-Фенікса, який мав відродити козацьку славу...



Зрозумівши з непевненості слідчого, що той не має достатньо доказів, Василь Лукашевич спокійно і виважено відповідав на запитання численних допитів під час кількомісячного ув'язнення. Довіру слідчого здобув тим, що не відмовився ні від слів про Чигирин, ні від того, що за одностороннього мав саме українців. Заявив, що про Чигирин постійно нагадувалося як про столицю гетьмана Хмельницького, який за союзника собі взяв московського царя. А чому тільки українці?

як "ісключительно мірне часпітє і беседи на тему історії і іскусства". Нічого істотного не дало слідству і "відпрацювання контактів" Лукашевича у Києві, Полтаві, Чернігові, у Золотоноші на сучасній Черкащині. Співзасновник товариства Михайло Новиков на той час взагалі помер, і родичі спалили усі його документи.

Можливо, саме тому до наших часів не дійшов і "Катехізис автономіста".

Василя Лукашевича, який був звільнений, але до кінця

ської мови, яку весь світ, окрім найгіршого ворога України, визнає наймиліозвучнішою...

Під впливом "Катехізиса автономіста" Лукашевича пізніше творилася програма "Кирило-Мефодіївського братства", до якого входив Тарас Шевченко...

Цікава ще одна деталь: серед нащадків роду Лукашевичів — Андрій Білецький, сучасний націоналіст, депутат Верховної Ради України, якого всі більше знають як воїна і командира полку "Азов"...

Пам'ять Мучениць Віри, Надії і Любові, та матері їх Софії

30 вересня Православна Церква вшановує пам'ять святих мучениць Віри, Надії, Любові і матері їх Софії. Жили вони в Римі за царювання імператора Адріана. Софія, живучи у чесному шлюбі, народила трьох доньок, яким дала імена, відповідні трьом християнським чеснотам, і прагнула навчити їх тих чеснот іменами яких вони носили. Слухаючись святої богомудрої матері, вони досягли успіху в духовному житті, зростали красиві і мудрі. Чутка про їхню премудрість і красу дійшла і до очільника області Антіоха, він же відразу переконався, що вони християни і повідомив про це царя Адріана. Останній послав слуг за премудрими дівами. Помолившись і поклонившись Господу Богу, всі четверо — мати і доньки пішли до царя, часто споглядаючи на небо і таємною молитвою вручали себе допомозі Того, Хто повелів не боятися "тих, що вбивають тіло, а душі не можуть убити" (Мф. 10, 28).

Побачивши їх благородні, світлі і безстрашні обличчя, цар почав запитувати, якого вони роду, як їх звуть і яка їхня віра? Будучи премудрою, мати відповідала розсудливо. "Я християнка, ось це дорогоцінне ім'я, яким я можу похвалитись", — говорила вона.

Цар побачивши перед собою таку мудру жінку, відклав цю справу на три дні. Очікуючи імператорського суду, Софія день і ніч навчала доньок богонатхненними словами. "Дочки мої улюблені, нині час вашого подвигу, коли мученицьким вінцем, ви увінчаєтесь з улюбленим своїм Женихом. Для мене буде торжество, радість і честь, і слава серед усіх віруючих, якщо я удостоюся іменуватися матір'ю мучениць".

Коли настав третій день, їх привели до беззаконного царя на суд, де він запропонував поклонитись ідолам. На що отримав відмову...

Спершу старшу дочку Віру за непослух цареві роздягнули догола і били, вона у свою чергу мовчки терпіла страждання. Побачивши це, цар повелів відрізати їй груди, але замість крові на подив, усім потекло молоко. Після цього були принесені розжарені залізні ґрати, слуги поклали на них Віру. Дві години лежала вона на цих ґратах і зовсім не обгоріла. Мучитель, не знаючи, що робити, засудив її на усічення мечем.

Віра ж, нітрохи не сумуючи, промовила до сестер: "Нехай я буду для вас прикладом, щоб і ви обидві пішли за мною до нашого Жениха, Який кличе нас". Після цього свята Віра була усічена і відійшла до Христа-Бога.

Прийшов час для мук Надії, яка також не погоджувалась поклонитись богині Артеміді. Слуги після довгого побиття кинули її у вогонь, а вона залишилась неушкодженою, прославляючи Бога. Після цього її повісили і стругали великими кігтями, тіло падало шматками і кров лилася потоком. Але від ран виходили дивні пахощі і на обличчі була усмішка. Цим свята Надія посоромила мучителя, що він не в силах перемогти малолітньої отроковиці. Не бажаючи терпіти ганьбу, цар засудив святу на усічення мечем. Надія, сказавши сестрі: "Не залишайся і ти тут, сестро, постанемо разом перед Святою Трійцею", — схилила голову і віддалась на усічення.

Велика любов до Господа не згасала й у третій отроковиці Любові. Вона говорила словами апостола: "Хто відлучить нас від любові Божої: скорбота чи утиски, чи гоніння, чи голод, чи нагота, чи небезпека чи меч? Але все це переборемо силою Того, Хто полюбив нас" (Рим.8, 35-37). Мучитель наказав розтягнути її по колесу і бити палкою. Вона була розтягнута так, що члени тіла її відокремилися від суглобів, і вона покрилася, як багрянниця, кров'ю, якою була напоєна земля, ніби від дощу. Після ще однієї спроби переконати поклонитись ідолам, жорстокий правитель наказав негайно кинути її в розпалену піч. Але свята сама поспіхом пішла у вогнище і не пошкоджена ходила, ніби у холодному місці, співаючи і прославляючи Бога. Тоді мучителі за наказом царя пробіли члени її залізними свердлами, але Бог підкріплював святу Своєю допомогою і Любов не померла. Розгублений мучитель повелів на решті усіх святу мечем. Вона ж, почувши це, раділа і говорила: "Господи Ісусе Христе, Який полюбив рабу твою Любов, оселяєш мене разом із сестрами, сподоби і мене перетерпіти те, що і вони перетерпіли". І відразу ж свята Любов була усічена мечем.

Мати поховала дочок на високому пагорбі, плачучи від радості. Перебувши на їхній могилі три дні, ревно молилася і сама спочила у Господі. Віруючі поховали її разом з дочками. Таким чином і вона не позбавилася з ними участі в Царстві Небесному і мученицького вічання тому, що якщо не тілом, то серцем своїм і вона страждала за Христа.

Подвиг трьох дів є прикладом кожному із нас.

Святі мучениці Віро, Надії, Любові та мати Софіє, моліть Бога за нас, грішних!

З повагою протоієрей Василь Циріль — настоятель Храму Святих Первоверховних Апостолів Петра і Павла. м. Чигирин, та Храму Святого Праведного Петра Багатостраждального (Калнишевського) Холодний Яр

Свідectво про державну реєстрацію
КВ №18773-7573ПР від 18.01.2012 р.

Козацький край

Головний редактор —
Олег ОСТРОВСЬКИЙ
Шеф-редактор — **Віктор ВОЛЯ**
Редактор випуску — **Петро ДОБРО**
Голова редакційної ради —
Володимир МУЛЯВА
Засновник — **Чигиринська ГО**
"Вільне Козацтво Холодного Яру"

З питань придбання та розповсюдження газети звертатися до редакції "Козацького краю" за адресою:
вул. Ільїна, 330, к. 4, м. Черкаси, 18005,
тел.: (0472) 31-29-74
E-mail: Cossack_land@i.ua
Газета віддрукована в ПП Журило С.С.,
м. Черкаси, вул. Вербовацького, 1а. Тираж — 10 000 екз.
Замовлення №

ДЕНЬ В ІСТОРІЇ

22 вересня — 7 жовтня

22 вересня 1888 р. народився барон Сергій ВАЛЬДШТАЙН, полковник Армії УНР, отаман кінного загону ім. кошового отамана Івана Сірка.

23 вересня 1648 р. Богдан ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ розбив поляків під Пилявцями.

23 вересня 1900 р. народився Володимир КУБІЙОВИЧ, учений, організатор дивізії "Галичина", головний редактор "Енциклопедії українознавства".

24 вересня 1882 р. народився Микола ГАЛАГАН, член Центральної Ради, ад'ютант командира 1-го Українського козацького полку ім. Богдана Хмельницького.



25 вересня 1931 р. помер Михайло ГАЛУЩИНСЬКИЙ, командант Легіону УСС, голова Львівської "Просвіти".

26 вересня 1890 р. народився Іван ПОЛТАВЕЦЬ-ОСТРЯНИЦЯ, наказний отаман Вільного козацтва, генеральний писар Гетьмана України, повстанський отаман.

27 вересня 1946 р. загинув Юрій ГОРЛІС-ГОРСЬКИЙ (на фото), старшина 2-го Запорозького полку Армії УНР, осавул 1-го куреня полку гайдамаків Холодного Яру, письменник.

27 вересня 2005 р. помер бандурист Олексій НИРКО.

28 вересня 1947 р. помер Микола МАТІЙ-МЕЛЬНИК, січовий стрілець, референт пропаганди УГА, член ОУН, письменник.

29 вересня 1845 р. народився письменник Іван ТОБІЛЕВИЧ (КАРПЕНКО-КАРИЙ).

29 вересня 1866 р. народився Михайло ГРУШЕВСЬКИЙ, Голова Центральної Ради УНР.

30 вересня 1769 р. усього вісім козаків здобули турецьку фортецю Хотин і захопили 184 ворожі гармати.



1 жовтня 1665 р. Петра ДОРОШЕНКА обрано Гетьманом Правобережної України.

1 жовтня 1858 р. народився Адріан КАЩЕНКО, письменник.

1 жовтня 1894 р. народилася Харитина ПЕКАРЧУК, начальник санітарного потягу Запорозької Січі Юхима Божка, учасниця 1-го Зимового походу Армії УНР.

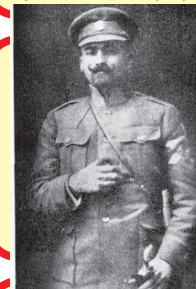
1 жовтня 1894 р. народився Ананій ВОЛИНЕЦЬ, командир 61-го Окремого гайсинського пішого полку, підполковник Армії УНР.

2 жовтня 1648 р. Богдан ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ зруйнував фортецю Кодак.

2 жовтня 1882 р. народився Андрій ВОВК, генерал-полковник Армії УНР.

3 жовтня 1884 р. народився кубанський бандурист Конон БЕЗЩАСНИЙ, учасник антибільшовицького руху на Кубані.

3 жовтня 1896 р. народився Павло КОВЖУН, графік, редактор газети "Козацька думка", працівник інформбюро Сірої дивізії Армії УНР.



4 жовтня 1890 р. народився Йосип МАНДЗЕНКО, генерал-хорунжий Армії УНР.

5 жовтня 1883 р. народився Петро БОЛБОЧАН (на фото), командувач Лівобережним фронтом Армії УНР.

5 жовтня 1940 р. помер Володимир САЛЬСЬКИЙ, Генерального штабу генерал-хорунжий Армії УНР.

6 жовтня 1927 р. народився Ренат ПОЛЬОВИЙ, геніальний інженер-винахідник, краєзнавець, громадський діяч.

6 жовтня 1975 р. кївське "Динамо" виграло Суперкубок УЄФА у клубу "Баварія" (Мюнхен). Від дня події — 30 років!

7 жовтня 1253 р. Данила ГАЛИЦЬКОГО короновано на короля Руси-України.

7 жовтня 1918 р. перервано українсько-російські мирні переговори -через претендування Москви на території Донбасу й Криму.

